

2) Θηλ. ἀστεναρὰ οὐσ., τῦφος Καππ. (Σινασσ.)
Πβ. ἀστενεῖαρις.

ἀστέναχτα ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀστεναχτος.

Χωρίς στεναγμόν, ἀλύπως: Πέρασε τὴ ζωὴ του ἀστέναχτα.

ἀστέναχτος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀστενακτος.

1) Ὁ μὴ στενάζων, ὁ μὴ ὑποφέρων πολλαχ.: Λέν ἡπάρχει ἄνθρωπος ἀστέναχτος. Πέρασε τὴ ζωὴ του ἀστέναχτος πολλαχ. || Ποίημ.

Ἀκίνητες, ἀστέναχτες, δίχως νὰ ρίξουν δάκρυ ΔΣολωμ. 272. 2) Ἐκεῖνος καθ' ὃν δὲν στενάζει τις: Λέν περὶ μέρα ἀστέναχτη. 3) Ἐκεῖνος διὰ τὸν ὅποιον δὲν ἐστενάξε, δὲν ἐκλαυσέ τις: Ἀκλαυτος κι ἀστέναχτος πέθανε.

ἀστένεια ἡ, ἀσθένεια σύνηθ. ἀστένεια κοιν. ἀστένεια Θράκ. ὀστένεια Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀσθένεια. Ἡ λ. καὶ μεσν.

1) Ἀσθένεια, νόσος κοιν.: Ἀθεράπευτη - ἀλαφρεία - βαρεῖα ἀστένεια. Κακὴ ἀστένεια κοιν. Κρυφὴ ἀστένεια (φυματίωσις) Πελοπν. (Μάν.) Νὰ σὲ φά' ἡ ἀστένεια! (βαρεῖα νόσος! Ἀρά) Εὐβ. (Κουρ. Ὁξύλιθ.) || Φρ. Ἐφαγε τὴν ἀστένεια (ἐπὶ τοῦ κατὰ κόρον φαγόντος. Συνών. φρ. Ἐφαγε τὸν Ἀδὴ - ἔναν ἀβλέμονα - ἔναν ἄδυσοο (ιδ. ἄβυσσος 1) - ἔναν κόρακα - ἔναν περὶδρομο) Κύμ. || Γνωμ. Ἡ παντορεῖα βγάνει τοὺς ἀστένεις (μετὰ τὸν γάμον γίνεται γνωστὴ ἡ νόσος) Πελοπν. (Δημητσάν.) || Ἀσμ.

Χωρὶς ἀστένεια κι ἀρρωστιά ψυχὴ δὲν παραδίνω ἀγν. τόπ.

Νὰ μὴν τοῦ δώσῃ ἀρρωστιά, νὰ μὴν τὸν δῇ ἀσθένεια Ἡπ.

Ἀνάθεμα τὴν ἀρρωστιά, τὴ δόλμα τὴν ἀσθένεια αὐτόθ.

Ἀγάπη σου, πουλλάκι μου, 'ς ἀστένεια μὲ ρίχτει Τηλ. Συνών. ἀρρώστια 1. 2) Νόσος ἐπιδημική, ἐπὶ ἀνθρώπων, ζώων καὶ φυτῶν σύνηθ.: Ἐπесе - σέρεται - τραυιέται ἀσθένεια 'ς τὸ χωριό. Τὸν θερίζουν τὸν κόσμο οἱ ἀσθένεις σύνηθ. Τὸ θερ'σι νὰ 'στένεια οὐλ'νοὺς τὸ' χουριανούς μας Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἐχει ἀστένεια ἡ δομάτα Σέριφ. Βάριοι τὰ σπαρτὰ νὰ 'στένεια Αἰτωλ. Καθὼς εἶναι τὴν τὰ καρινά, ἡ βροχὴ θὰ τοὺς δώκῃ ἀστένεια Πελοπν. (Καλάβρυτ.) 3) Ἀποπληξία Κίμωλ. 4) Μετων. ὁ ἀσθενικός, καχεκτικός Πελοπν. (Βούρβουρ.): Ρέ, ἀστένεια!

ἀστενειάζω Εὐβ. (Ὁξύλιθ.) Παξ. Πελοπν. (Συκεῖα Κορινθ.) Σέριφ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀστένεια.

1) Καταλαμβάνομαι ἀπὸ νόσον, ἐπὶ ἀνθρώπων, ζώων καὶ φυτῶν Παξ. Πελοπν. (Συκεῖα Κορινθ.) Σέριφ.: Ἀστένειασε τὸ κλῆμα Συκεῖα Κορινθ. Συνών. ἀρρωστῶ. 2) Τρώγω καθ' ὑπερβολὴν Εὐβ. (Ὁξύλιθ.): Ἀστένειασε ντέ! (ἐν ὀργῇ = φάγε ἐπὶ τέλους! περιδρομίασε!)

ἀστενειάρης ἐπίθ. Πελοπν. (Ἀνδροῦς. Ἀράχ. Ἀρκαδ. Βούρβουρ. Καλάβρυτ. Οἶν.) — Λεξ. Δημητρ. ὀστανιέρ Καππ. (Φάρας.) Οὐδ. ἀστενειάρικο Ἀθῆν. ἀστανιάρικο Πελοπν. (Βρέσθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀστένεια καὶ τῆς καταλ. -ιάρης.

1) Ὁ μὴ ὑγιής, φιλάσθενος ἐνθ' ἄν.: Ἐνας μύξιαρις, ἕνας ἀστενειάρης Βούρβουρ. Ρέ, ἀστενειάρικο! αὐτόθ. Πράματα ἀστενειάρικα Ἀθῆν. Συνών. ἀρρωστῆαρις 1. 2) Ἀμυδρός, ἐπὶ φωτὸς Ἀθῆν.: Ἀστενειάρικο φῶς. Συνών. ἀρρωστῆαρις 2.

Πβ. ἀστενάρης.

ἀστένευτα ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀστένευτος.

Χωρὶς στενοχωρίαν ἰδίως οἰκονομικήν: Αὐτὸς ἔχει τὸν τρόπο του καὶ περὶ ἀστένευτα. Πληρώνει τὰ χρέη του ἀστένευτα.

ἀστένευτος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *στενευτός < στενεύω.

1) Ὁ μὴ στενωθεὶς ἢ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ στενωθῇ πολλαχ.: Ἀστένευτος δρόμος. Ἀστένευτο φόρεμα. 2) Μεταφ. ὁ οἰκονομικῶς ἀνεξάρτητος.

ἀστενεύω ΧΧρηστοβασ. Διηγ. Θεσσαλ. 19 Μέσ. ἀστενεύομαι Πελοπν. (Ἀρκαδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀστένης. Παρά Σομ. τύπ. ἀσθενεύω.

1) Ἀτονῶ ἐκ νόσου, ἐξασθενῶ Πελοπν. (Ἀρκαδ.) 2) Ἐλαττοῦμαι, ἐπὶ φωνῆς: Οἱ ἀλυχησιεὶς ἀστένευαν καὶ ἀστενεύοντας ἀστενεύοντας σῶπασαν ὅλως διόλου ΧΧρηστοβασ. ἐνθ' ἄν.

ἀστενής ἐπίθ. ἀσθενής λόγ. σύνηθ. ἀστενής σύνηθ. ἀσπινής Θράκ. (Αἰν.) Θηλ. ἀστενήδισσα Ἀνδρ. (Κόρθ.)

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀστένης, ὁ ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀσθενής. Τὸ θηλ. ἀστενήδισσα ἐκ τοῦ πληθ. ἀστενήδες.

1) Ὁ νοσῶν, ὁ ἀρρωστος σύνηθ.: Εἶμαι ἀσθενής καὶ δὲν πῆγα σήμερα 'ς τὴ δουλειά μου σύνηθ. Σήμερα εἶμαι ἀστενήδισσα Κόρθ. || Γνωμ. Ἀσθενής καὶ ὁδοιπόρος ἀμαρτίαν οὐκ ἔχει (συνήθως ἐπὶ τοῦ καταλύοντος τὴν νηστείαν) λόγ. σύνηθ. || Ἀσμ.

Νὰ θεραπεύῃ τὸ ἀστένεϊς, τοὶ βαρβαρρωστημένους Ἰθάκ. 2) Ὁ μικροῦ λόγου ἄξιος, ὁ μηδαμινός, ἐπὶ παιγνιοχάρτων Θράκ. (Αἰν.) Συνών. ψιλός.

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. Κεφαλλ.

ἀστενικός ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀσθενικός.

1) Ὁ μὴ ἐντελὼς ὑγιής, καχεκτικός πολλαχ.: Ἀστενικός ἄνθρωπος. Ἀστενικεῖα γυναῖκα. Ἀστενικὸ πλάσμα. 2) Ἀνίσχυρος: Ποίημ.

Θά 'ρθῇ κ' ἐσὲ τὸ τέλος σου, θεὰ σκληρὴ, ζηλειάρα, τοῦ ἀνθρώπου θὰ σ' εὕρῃ καὶ σὲ τοῦ ἀστενικοῦ ἡ κατὰ ΚΠαλαμ. Ὑμν. Ἀθην. 56.

ἀστενοχώρητα ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀστενοχώρητος.

Ἄνευ στενοχωρίας, ἀνεμποδίστως.

ἀστενοχώρητος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *στενοχωρητός < στενοχωρῶ.

1) Ὁ μὴ στενοχωρηθεὶς: Ἀνθρωπος ἀστενοχώρητος.

2) Ἐκεῖνος καθ' ὃν δὲν στενοχωρεῖται τις: Λέν περὶ ἡμέρα ἀστενοχώρητη.

ἀστενόχωρος ἐπίθ. Νάξ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. στενόχωρος.

Ὁ μὴ στενοχωρούμενος πολὺ: Ἀστενόχωρος ποῦ 'σαι!

ἀστενώ, ἀσθενῶ λόγ. σύνηθ. ἀστενῶ σύνηθ. ὀσενῶ Καππ. (Ἀραβάν. Τελμ.) ἀστενίζω Κύπρ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) — ΚΘεοτόκ. Βιργ. Γεωργ. 71 ΚΣτασινόπ. Κρασί 252 Μετοχ. ἀστενισμένος Ἰων. (Κάτω Παναγ.) Κέρκ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Τὸ μεσν. ἀστενῶ, ὁ ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀσθενῶ.

1) Ἀμτβ. νοσῶ, ἀρρωστῶ σύνηθ. καὶ Καππ. (Ἀραβάν. Τελμ.): Ἀστένησε τὸ παιδί μου - ἡ γυναῖκα μου κττ. σύνηθ.

Ἡστέν'σε ἡ ποπονηὰ Τῆν. Κρασιὰ ἀστενωμένα ΚΣτασινόπ. ἔνθ' ἄν. || Ἄσμ.

Ἰστένησε Ἀκρίτης χρόνον καὶ πέντε μῆνας
Τελμ.

Καὶ τί ὠφελοῦν τὰ γιαιτρικά 'ς ἔναν ἀστενωμένο
ὁποῦ τὸν ἔχ' ὁ ἔρωτας 'ς τὸ στήθος πληγωμένο;

Ἰων. (Κάτω Παναγ.) Καὶ μετβ. καθιστῶ τι ἀσθενὲς ΚΘεο-
τόκ. ἔνθ' ἄν.: Ποίημ.

... Τὸ κορμί τους
'ς τῆς Ἀφροδίτης τοῖς χαρὲς νωθρὸ δὲν τ' ἀστενίζουν

2) Ἐπὶ προβάτων, πάσχω ἀπὸ τὸ νόσημα ἡ σκίος
προερχόμενον ἐξ ἐπηρείας πνευμάτων καὶ θεραπευόμενον
διὰ μαγικῶν μέσων Στερελλ. (Ἄγραφ.): Ἀστεινισμένα πρό-
βατα. 3) Τρελλαίνομαι Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Δέκα βραδεῖς
ἔχω νὰ πάω νὰ τοῖσι δῶ καὶ θὰ 'ναι λωλὲς καὶ ἀστενωμένες.

4) Πάσχω ἀπὸ λέπραν Κύπρ.

ἀστενωμένος ἐπίθ. Καππ. (Συνασσ.)

Μετοχ. τοῦ ρ. *ἀστενωώνω.

Ἀρρωστος: Ἄσμ.

Βαί βαί ἐμὲν τὸν ξένον καὶ τὸν ἔρημον
καὶ τὸν ἀστενωμένον, ποῦ βραδυαστῶ!

ἀστεράδα ἡ, ἀμάρτ. ἀσταράδα Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀστέρι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-άδα (Ι). Τὸ ἀσταράδα κατὰ προληπτικὴν ἀφομοίωσιν
τοῦ ε.

Τὸ ἐτερόχρωμον ἐν εἶδει ἀστέρος τρίχωμα τοῦ μετώ-
που, ἐπὶ αἰγῶν καὶ προβάτων: Ἀσπρο πρόβατο μὲ φουρρή
ἀσταράδα. Συνών. ἀστέρας 3, ἀστέρι 2.

ἀστεράδι τό, Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀστέρι καὶ τῆς καταλ. -άδι.

Ἀστεράκι 1, ὁ ἰδ.

ἀστεράκι τό, σύννηθ. ἀστιράκ' βόρ. ἰδιώμ. Ἀστεράκι
ΑΠαπαδιαμ. Μάγισσ. 31.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀστέρι.

1) Μικρὸν ἄστρον σύννηθ.: Στοῖς ὥρες τῆς ... νυχτε-
ρινῆς μοναξιάς, κάτω ἀπὸ τ' ἀστεράκια τ' οὐρανοῦ ΚΜπαστ.
Ἀλιευτ. 162. Τὰ κερὰ φαντάζανε σὰν ἀστεράκια ποῦ 'χανε
πέσει ἀπ' τὸν οὐρανὸ ΝΧαλιορ. Ὑδρείκ. θρῦλ. 90 || Ἄσμ.

Πρῶτ' ἀστεράκι τ' οὐρανοῦ κατέβα κάνε κρῖσι
Ἀθῆν.

Καὶ τ' ἀστεράκια τ' οὐρανοῦ τί τὰ θωρεῖ ἡ ψυχὴ μου,
σπίθες εἶναι ποῦ βκάλλουσιν οἱ ἀναστεναγμοί μου
Ρόδ.

Ὅσ' ἀστεράκια ἔχ' ὁ οὐρανός, τόσα παιδιὰ νὰ κάμης!
ἀγν. τόπ.

Ὅσ' ἀστιράκια 'χ' ὁ οὐρανὸς θὰ πάν οὔλα ζ' διθέροι
Στερελλ. (Αἰτωλ.) — Ποίημ.

Λίγ' ἀστεράκια ποῦ καὶ ποῦ φέγγουν ἀνάραια ἀνάραια
ΙΠολέμ. Ἀλάβαστρ. 101. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀστεροῦδι.

2) Ἀστερίσκος ἐκ χρυσοχάρτου χρησιμεύων πρὸς δια-
κόσμησιν φερέτρων καὶ κολλύβων Ἀθῆν. 3) Ἀστεροει-
δὲς κέντημα ΑΠαπαδιαμ. ἔνθ' ἄν.

ἀστέρας ὁ, Ζάκ. Ἡπ. Θῆρ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) Ἰθάκ.
Ἰκαρ. Κεφαλλ. Μακεδ. (Πάγγ.) Πελοπ. (Λακων.) Σάμ.
Στερελλ. (Αἰτωλ.) Τῆν. — ΑΠαπαδιαμ. Πρωτοχρ. διηγ. 33
— Λεξ. Ψύλλ. Μπριγκ. Πρω. Δημητρ. ἄστερας Εὔβ. (Αἰ-
δηψ. Ἀνδρων. Κύμ.) Ἡπ. Ἰκαρ. Κέως — Λεξ. Πρω. ἄστι-
ρας Στερελλ. (Ἀράχ.) ἄστερα ἡ, Καππ. (Ἀξ. Σίλ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀστήρ.

1) Ἄστρον Ζάκ. Ἡπ. Ἰκαρ. Καππ. (Ἀξ. Σίλ. κ.ά.)

Μακεδ. (Πάγγ.) Πελοπ. (Λακων.) — Λεξ. Ψύλλ. Μπριγκ.
Πρω.: Ἀστέρα, ἤλις μελανὲ (ἐπφδ.) Ζάκ. || Ἄσμ.

Ἰφτὰ λόγια θέλ' νὰ πῶ, | ἰφτὰ ἀστέρις τ' οὐρανοῦ

Πάγγ. β) Ὁ πρωινὸς ἀστήρ, ὁ ἑωσφόρος Εὔβ. (Αἰδηψ.
Ἀνδρων. Κύμ.) Κέως Σάμ. Στερελλ. (Ἀράχ.) — ΑΠαπα-
διαμ. ἔνθ' ἄν.: Κοντεύει νὰ φέξη, ὁ ἀστέρας θὰ βγῇ ΑΠα-
παδιαμ. ἔνθ' ἄν.: Βγῆκε-ἔσκασε ὁ ἀστέρας Κέως Βγῆκ' οὐ
ἀστέρας Σάμ. Ξετισινήκαμε μόλις ἤβγε ὁ ἄστερας Ἀνδρων.
Ἀστέρα, πρωτοῦστέρα, πέραν τὸ δόντι, πέραν το! (ἐπφδ. εἰς
τὸν ὀδοντόπονον) Αἰδηψ.

Ἀστέρα ἀνεμοῦστέρα, | ἄστερα βροντοῦστέρα,

ἔβγα πῦρ, ἔμπα δρόσο

(ἐπφδ. εἰς κλαίοντα παιδιά) αὐτόθ. Συνών. ἀστέρι 1 γ,
ἀστέρινος 7, αὐγερινός, αὐγίτης. 2) Ἀστροειδὲς
κόσμημα ἐπὶ τῆς ἐπωμίδος τῶν ἀξιωματικῶν δηλωτικὸν τοῦ
βαθμοῦ των, εἰς τὴν στρατιωτικὴν γλῶσσαν πολλαχ. Συνών.
ἀστέρι 3. 3) Ἀστροειδὲς στίγμα λευκὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου
ζφου Στερελλ. (Αἰτωλ.) Συνών. ἀστεράδα, ἀστέρι 2.

4) Ὑπὸ τὸν τύπ. ἀστέρας τῆς θάλασσης, ζώφουτον θαλάσ-
σιον ἀκτινωτὸν Ἰθάκ. Κεφαλλ. Συνών. σταυρός. 5) Κη-
λὶς λιπαρὰ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ὕδατος Τῆν. Συνών. ἀστέρι 5.

6) Ὁ πολικὸς ἀστήρ Ἰκαρ. 7) Πρόσκαιρος μανία ἐπερ-
χομένη ἐνίοτε εἰς παιδιά ἐξ ἐπηρείας ὡς πιστεύεται τοῦ
κυριαρχήσαντος κατὰ τὴν γέννησιν αὐτῶν ἀστέρος Θῆρ.:
Ἀφήστε τότε, γιατί τώρα δὲ εἶναι 'ς τὸν ἀστέρα του (πβ. συγγενῇ
φρ. εἶναι 'ς τὰ φεγγάρια του). Συνών. ἀστερικὸ 2,
ἀστρικό. 8) Περίσπτον περιέχον τεμάχιον χάρτου ἐπὶ
τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένη ἡ εὐχή «πᾶσαν νόσον καὶ
πᾶσαν μαλακίαν ἀποδίωξον» καὶ φερόμενον ἐπὶ τοῦ στή-
θους ὑπὸ καχεκτικῶν παιδίων Θράκ. (Σαρεκκλ.) — Λεξ.
Δημητρ. 9) Ἐπιθετικ., ἔσοχος, ὑπέροχος ὄλων Λεξ.
Δημητρ.: Αὐτὸς ὁ ἱεροκῆρυκας εἶναι ἀστέρας. Συνών. φω-
στήρας. Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀστέρα ἡ, καὶ ὡς κύριον ὄν.
γυναικὸς Ἰων. (Σόκ.)

ἀστεράτος ἐπίθ. Κρήτ. Κύθηρ. Πελοπ. (Λάστ.) κ.ά.
— Λεξ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ. ἀστιράτους Λῆμν. Σκιάθ.
Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀσταράτος Νάξ. (Ἀπύρανθ. Βόθρ. κ.ά.)
Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀστεράτος.

Ὁ φέρων ἐπὶ τοῦ μετώπου ἀστροειδὲς στίγμα, ἐπὶ ζφῶν
ἔνθ' ἄν.: Ἀστεράτο ἄλογο-βόδι Λάστ. Ἀστεράτη αἶγα Κρήτ.
Ἀσταράτος τράος Ἀπύρανθ. Ἀσταράτο πρόβατο Βόθρ. Ἀστι-
ράτου βόδι Αἰτωλ. || Ἄσμ.

Κ' σὸς κι κ' σουμηλιγγᾶτους | κι 'ς τὴν κουρφή ἀστιράτους
Σκιάθ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Διγεν. Ἀκρίτ. 338 (ἐκδ. Μη-
λιαρ. σ. 11) «φαρὶν ἐκαβαλλίκευεν φυτιλὸν ἀστεράτον, | ἔμ-
προσθεν εἰς τὸ μέτωπον χρυσὸν ἀστέρα εἶχε» Συνών.
ἀστεργάς, ἀστέρινος 6, ἀστερός 1, ἀστερούλλης,
ἀστερουλλός. Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. Κρήτ. ὑπὸ δὲ τὸν τύπ.
Ἀστεράτα τά, καὶ ὡς τοπων. Κεφαλλ.

ἀστεργάς ἐπίθ. ἀμάρτ. στεργὰς Κύπρ. στερὲ Κύπρ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀστέρας.

Ἀστεράτος, ὁ ἰδ.

ἀστέρευτα ἐπίρρ. σύννηθ. ἀστειρευτα λόγ. πολλαχ.
Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀστέρευτος.

Ἀνευ ἐξαντλήσεως, ἀενάως: Τρέχουν οἱ βρούσες ἀστέ-
ρευτα.

ἀστέρευτος ἐπίθ. ἀστειρευτος λόγ. σύννηθ. ἀστέ-
ρευτος σύννηθ. ἀστέριφτους βόρ. ἰδιώμ. ἀνεστέρευτος
ΚΚαραβίδ. ἐν Ἀνθολ. Ἡ Ἀποστολίδ. 141.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *στερευτός < στε-
ρεύω.

